

Handlingsplan för kulturella och kreativa näringar

REGERINGSKANSLIET

Kläning av mjölkkartonger skapad av Ida Wädenrud. Från utställningen EcoCraft "Handarbete för en bättre värld!" på Jönköpings läns museum.

Inledning

SYFTET MED HANDLINGSPLANEN är att skapa goda förutsättningar för entreprenörer samt potentiella och befintliga företagare inom kulturella och kreativa näringar att utveckla sina affärsidéer och företagande. De insatser som utformas inom ramen för handlingsplanen ska utgå ifrån de kulturella och kreativa entreprenörernas behov och möjligheter.

Regeringen har sett ett behov av att utveckla entreprenörskap och företagande inom kulturella och kreativa näringar liksom samverkan mellan kultur och näringsliv. Förbättrade förutsättningar för kulturskapare och entreprenörer inom kulturella och kreativa näringar och ökad samverkan med näringslivet kan bidra till såväl regioners tillväxt som till ökad svensk konkurrenskraft.

Kultur och kulturmiljöer kan ha en betydande roll för regioners innovativa utveckling och attraktionskraft. Denna attraktionskraft och de immateriella värden som kulturen skapar är också viktiga ur ett nationellt och internationellt perspektiv. Att förmedla en bild av Sverige som ett kreativt, öppet land där kultur och konstnärligt skapande tas tillvara kan bidra till ökad handel och investeringar.

Sverige är inte ensamt om att arbeta med samverkan mellan kultur och näringsfrågor. Kulturens betydelse och potential för ökad sysselsättning och tillväxt står även högt på dagordningen inom Nordiska

Ministerrådet och inom EU. I dessa internationella sammanhang kommer Sverige att aktivt bidra till att utveckla kunskap, kompetens, nätverkande och lära av andra länders goda exempel.

Bakgrund

KULTUR- OCH NÄRINGSDEPARTEMENTEN har inlett ett samarbete med syfte att utveckla en långsiktig och hållbar utveckling av kulturella och kreativa näringar.

Kulturminister Lena Adelsohn Liljeroth och näringsminister Maud Olofsson har vid tre tillfällen gemensamt träffat kulturskapare, företagare inom kulturella och kreativa branscher, forskare samt organisationer, stiftelser och myndigheter på såväl regional som nationell nivå vars uppgifter är att främja kulturskapande eller näringslivsutveckling. Dessa möten har bidragit till att regeringen nu har en god överblick och kunskap i viktiga frågor som rör kultur och näringsliv, om hur dessa två områden fungerar idag och vilka insatser som bör göras för att stimulera samverkan som stärker och utvecklar både kultur och näringsliv.

Vidare har regeringen under 2007 och 2008 givit i uppdrag åt flera myndigheter inom näringspolitiken, den regionala tillväxtpolitiken

och kulturpolitiken att utveckla kunskap kring kulturella och kreativa näringar samt lämna förslag till nationella initiativ som kan stärka en långsiktig och hållbar utveckling av dessa näringar.

Stiftelsen för kunskap och kompetensutveckling (KK-stiftelsen) har under många år bedrivit en satsning för att stärka tillväxten inom upplevelseindustrin. De slutsatser som KK-stiftelsen dragit från sitt arbete är att det saknas samlad kunskap om hur företagande och tillväxt kan stöttas och stimuleras, både hos aktörer inom denna industri men också hos aktörer som kan påverka förutsättningarna för tillväxt. Även Institutet för tillväxtpolitiska studier (ITPS) framhöll i en rapport 2008 att det saknas en nationell helhetssyn på arbetet med att främja de kulturella och kreativa näringarna.

BUDGETPROPOSITIONEN 2009

Regeringen har i budgetpropositionen för 2009 aviserat att det, som en fortsättning på den fördjupade samverkan mellan näringspolitiken, den regionala tillväxtpolitiken och kulturpolitiken, ska genomföras insatser för att främja tillväxten i kulturella och kreativa näringar. Det finns ett behov av aktörer som kan fungera som brobyggare och mellanhänder för att stimulera kreativa och innovativa processer i näringslivet såväl som att öka entreprenörskap, förnyelse och företagande inom kultursektorn. Regeringen aviserade därför i budgetpropositionen för 2009 att en nationell handlingsplan för kulturella och kreativa näringar skulle

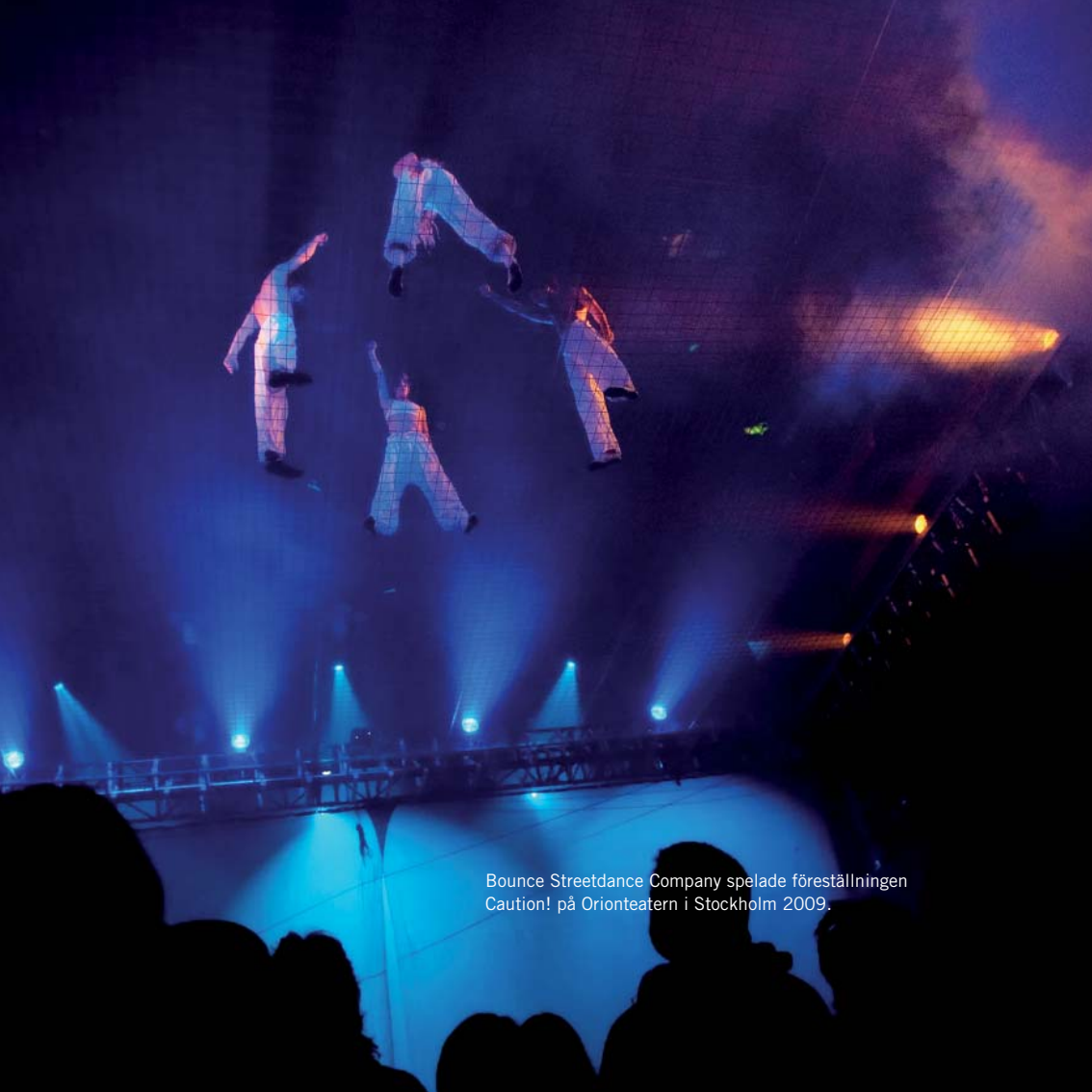
tas fram, i syfte att skapa en ram för arbetet med dessa näringar, som exempelvis kan inkludera att främja entreprenörskap inom den kulturella sektorn.

BEHOV AV RÅDGIVNING OCH KUNSKAPSUTVECKLING

Företagens kunskapsbehov spänner över en rad områden och omfattar allt från enkel information till mer kvalificerad rådgivning och systematisk kompetensutveckling. Behov av stöd finns i alla skeden av företagande vad gäller att starta, driva och växa, men är särskilt stort i skeden av utveckling, t.ex. i samband med företagsstart, expansion, nya investeringar eller etablering på nya marknader.

När det gäller kunskapsstöd till företag är en generell slutsats som förs fram i olika sammanhang, bl.a. i rapporten Statligt finansierad företagsrådgivning av FBA, mars 2009 samt Innovationer och företagande (SOU 2008:121), att det finns ett grundläggande behov av rådgivning och kunskapsutveckling hos många potentiella och befintliga små och medelstora företag.

Regeringen anser att detta behov av stöd liksom andra insatser för ökat entreprenörskap och företagande inom kulturella och kreativa näringar främst bör mötas inom ramen för befintliga tjänster och system som staten erbjuder redan idag. För att klara det behövs en ökad kunskap inom kulturella och kreativa näringar om villkor och förutsättningar för företagande liksom om befintliga företagsfrämjande insatser.

Bounce Streetdance Company spelade föreställningen
Caution! på Orienteatern i Stockholm 2009.

Dagens företagsrådgivning och system för företagsfinansiering upplevs ofta, enligt vad som framkom vid dialogerna, inte vara anpassade för eller ha brist på kunskap om kulturskapare, konstnärer och kulturområdet. Det kan t.ex. handla om att affärsrådgivarna inte ser potentialen i kulturella och kreativa affärsidéer för att man inte kan bedöma risker och möjligheter på samma sätt som man bedömer affärsmöjligheterna i varuproducerande företag. Likaså bekräftar många kulturföretagare att de inte känner till vilka företagsfrämjande tjänster staten erbjuder.

Behovet av ett ömsesidig kompetensflöde mellan kulturskapare och näringslivsaktörer har även uppmärksammats av Kulturutredningen (SOU 2009:16) som bedömer att frågor om kulturföretagande och entreprenörskap är en angelägenhet för såväl kulturpolitiken som för näringspolitik, regional tillväxtpolitik, arbetsmarknadspolitik och utbildningspolitik.

Även regeringens uppdrag till 22 myndigheter om tvärsektorielt samarbete för att främja hållbar regional tillväxt har slutrapporterats, den 17 april 2009. En arbetsgrupp inom detta samarbete har bl.a. kartlagt regionala insatser för kreativa näringar. I det arbetet utkristalliserades åter igen behovet av statistikutveckling, mötesplatser, inkubatorer och nätverk, stöd för nyföretagande och experimentell verksamhet m.m.

INTERNATIONELL FÖRANKRING

I en allt öppnare och mer integrerad världsekonomi ökar både möjligheterna och konkurrensen för svenska företag. I syfte att stärka företagens möjligheter att växa och verka på den globala marknaden avser regeringen att inom ramen för statens åtagande utarbeta en internationaliseringsstrategi med särskilt fokus på små och medelstora företag. Strategin ska bl.a. omfatta regional tillväxtpolitik, näringspolitik och handels- och investeringsfrämjande.

Utredningen Svensk export och internationalisering (SOU 2008:90) som visar att Sveriges export har ändrat karaktär och vi ser en trend att tjänsteproduktion ökar mer än varuproduktion. Inom ramen för tjänsteexport ryms kreativa näringar såsom t.ex. show business, arkitektuppdrag m.m.

Det finns därför ett behov av att förnya sättet att se på de internationella marknaderna och att se potentialen i kulturella och kreativa näringar som exportfaktor, men också som attraktionskraft för utländska investeringar. En EU-initierad studie har visat vilken betydelse kultursektorn har för EU:s ekonomi och sektorns potential för att skapa fler jobb i framtiden. Med nära 6 miljoner anställda svarade kultursektorn och relaterade branscher för 2,6% av EU:s BNP. Marknadsföring och profilering är viktiga verktyg liksom riktad information till utländska investerare om de möjligheter Sverige har att erbjuda när det gäller kulturella och kreativa näringar.

HANDLINGSPLANENS ÅTGÄRDER

- Rådgivning till företag
- Programsatsning på inkubatorer för kulturella och kreativa näringar
- Mellanhänder/Nätverk/Modeller för samverkan
- Entreprenörskap i kulturella och kreativa utbildningar
- Innovation och design
- Ledarskap och arbetsorganisation
- Studie om finansieringsbehov
- Förbättrad statistik
- Kompetensutveckling

Denna handlingsplan bygger på regeringens intentioner ovan, kring entreprenörskap, finansiering, rådgivning och kunskapsutveckling samt internationell förankring. Handlingsplanen innehåller exempel på både redan beslutade åtgärder samt förslag till nya insatser för att främja kulturella och kreativa näringar. Insatserna som beskrivs riktar sig i första hand till myndigheter eftersom dessa är utförare. Regeringen betonar dock vikten av att de insatser som genomförs ställer kulturskaparen och entreprenören i centrum för åtgärderna. Handlingsplanen syftar till att förbättra möjligheterna för entreprenörskap och företagande inom kulturella och kreativa näringar.

Rådgivning till företag

Förnyelse av Almis ägardirektiv

När det gäller stöd från företagsfrämjande funktioner i samhället såsom rådgivning, är det ett annat område som skulle behöva utvecklas enligt vad som framkommit vid dialogmötena. Detta är något som regeringen tagit hänsyn till när beslut tagits om nytt ägardirektiv till Almi Företagspartner AB.

Genomfört

Enligt regeringens nya ägardirektiv till Almi för år 2009 ska Almi genomföra en koncerngemensam kompetensutvecklingsinsats om kulturella och kreativa näringar för att affärsrådgivning och finansieringsutbud ska kunna tillhandahållas på ett ändamålsenligt sätt. Det betyder att företag med kreativa affärsidéer får bättre förutsättningar att få del av Almis rådgivnings- och finansieringsutbud. Vidare kommer kontinuerlig dialog föras med Almi om att verka för att kunskapen ökar om kreativa näringar hos rådgivare och finansiärer och att mentor- och coachningsarbetet hos Almi gentemot kreativa näringar utvecklas.

Branschguide för kulturella och kreativa näringar

I rapporten – som lämnades i enlighet med uppdrag i 2008 års regleringsbrev till Riksantikvarieämbetet, Riksarkivet, Statens kulturråd, Svenska Filminstitutet och dåvarande Verket för näringslivsutveckling (Nutek)

Ur modedesignern Carin Westers
höst/vinterkollektion 2009/2010.

– föreslår myndigheterna en rådgivningsinsats i form av utveckling av webbplatsen Företagarguiden. Webbplatsen som nu hanteras av Tillväxtverket kommer att avvecklas och kommer fr.o.m. juni 2010 att fullt ut ersättas av den nya webbplatsen Verksam.se. Den riktar sig till personer som är eller vill bli företagare. På Företagarguiden/Verksam.se finns praktisk information och smarta tjänster såsom interaktiva guider, ett verktyg som ger kunden branschanpassad information. Kunden svarar på frågor och erhåller en checklista med information om regler, tillstånd och annat som kan vara bra att veta för företagsstart i den aktuella branschen. Hittills finns checklistor för branscher som t.ex. e-handel, taxi samt vård och omsorg.

Nytt förslag

Regeringen avser ge Tillväxtverket i uppdrag att i samverkan med Myndigheten för tillväxtpolitiska utvärderingar och analyser (Tillväxtanalys), Riksantikvarieämbetet, Riksarkivet, Statens kulturråd, Konstnärsnämnden och Svenska Filminstitutet ta fram en guide med inriktning kulturella och kreativa näringar.

Programsatsning på inkubatorer för kulturella och kreativa näringar

De nuvarande inkubatorsystemen, d.v.s. entreprenöriella miljöer där nystartade företag får hjälp med sin affärsutveckling, bör i högre grad uppmärksamma behov och förutsättningar bland entreprenörer, samt potentiella och befintliga företag också inom kulturella och kreativa

näringar. Det kan underlätta processen att t.ex. hitta och söka utvecklingsvägar för potentiella och befintliga företag inom dessa näringar. Regeringen har uppmärksammat detta problem och gav 2008 Nutek i uppdrag att genomföra ett pilotprojekt för att stödja privata företagsinkubatorer i syfte att bredda och komplettera befintligt utbud. Syftet med ett pilotprojekt för företagsinkubatorer är att främja tillväxt i branscher som idag kan ha svårt att ta del av befintliga inkubatorinsatser. En redovisning av uppdraget ska lämnades 31 augusti 2009.

Enligt uppgifter från aktörer inom kulturella och kreativa näringar vid kultur- och näringsministrarnas dialogmöten och till Kulturutredningen (SOU 2009:16), har såväl de privata som offentliga systemen för företagsfrämjande och innovation lite erfarenhet och kunskap om tillväxt inom kulturella och kreativa näringar och kreatörers behov i olika faser. Det behövs en ökad förståelse och kompetens om tillväxt i dessa näringar, hos övriga aktörer som arbetar med innovations-, rådgivnings- och finansieringssystem.

Nytt förslag

Regeringen avser ge Verket för innovationssystem (Vinnova) i uppdrag att i samverkan med Innovationsbron och Tillväxtverket främja utvecklingen av inkubatorer, företagshotell och liknande som är anpassade även för kulturella och kreativa näringar. I uppdraget bör det ingå ett kunskapsutbyte mellan olika inkubatorer så att idéer från de kulturella och kreativa näringarna kan kopplas samman med idéer i inkubatorer

 med t.ex. teknik- eller tjänsteinriktning. Uppdraget bör genomföras i samråd med Statens kulturråd, Konstnärsnämnden, Riksantikvarieämbetet, Riksarkivet, och Svenska Filminstitutet

Mellanhänder/Nätverk/Modeller för samverkan

Som konstaterats i såväl olika utredningar som vid de dialoger kulturministern och näringsministern hållit, är en generell slutsats att det finns ett grundläggande behov av information, rådgivning, nätverk och mötesplatser hos många kulturentreprenörer, samt potentiella och befintliga små och medelstora företag. Genom olika former av nätverk, mäklarfunktioner och samverkan med andra företag och aktörer kan småföretag få ut mera av sina resurser och få tillgång till strategisk information, dela på kostnader för utvecklings- och kompetensinsatser och nå ut till fler kunder. Den fortsatta utvecklingen av kulturella och kreativa näringar har ett behov av ett ökat gränsöverskridande kunskapsutbyte mellan aktörer inom kulturområdet respektive näringslivsområdet.

För kulturella och kreativa näringar behövs även ökad förståelse för hur samverkan och nätverkande sker inom och mellan näringar. De nätverk och mötesplatser som finns tar inte hänsyn till, eller har brist på kunskap om kulturskapare, konstnärer och kulturella och kreativa näringar i stort. Likaså har dessa i sin tur ofta dålig kunskap om vilka företagsfrämjande nätverk och samarbetsformer som finns eller kan skapas.

Nytt förslag

Tillväxtverket har tillsammans med Tillväxtanalys, Statens kulturråd, Riksantikvarieämbetet, Riksarkivet och Svenska Filminstitutet fått i uppdrag av regeringen att stödja, följa och analysera tillväxtinriktade pilotprojekt inom kreativa och innovativa verksamheter. Projekten bygger på samverkan mellan kultur och näringsliv, till exempel på insatser som genomförs inom det regionala tillväxtarbetet. Arbetet ska göras i samråd med Vinnova.

Regeringen har under hösten 2009 tagit fram en handlingsplan för kulturella och kreativa näringar. Handlingsplanen är en plattform för kommande uppdrag och samarbeten mellan myndigheter inom närings- och kulturpolitiken. Branschorganisationer, mellanhänder och aktörer som på olika vis främjar utvecklingen av kulturella och kreativa näringar, både nationellt och regionalt, kommer att engageras i arbetet. Handlingsplanen är starten på en nationell satsning om sammanlagt 73 miljoner kronor under perioden 2009–2012. Utifrån detta arbete bör modeller och metoder kunna utvecklas för och sprida goda exempel på nätverkande och samverkan. Mäklar-funktioner som kopplar samman små företag inom kulturella och kreativa näringar och potentiella kunder bör uppmärksammas i det här sammanhanget. Verksamheterna bör karaktäriseras av en hög grad av nytänkande och med strategiska utvecklingsmål vad gäller entreprenörskap, affärsutveckling och företagande. Möjligheten till spridning av de modeller och erfarenheter som skapas ska vara i fokus för insatserna. Medlen får kompletteras med stöd från andra finansieringskällor.

Entreprenörskap i kulturella och kreativa utbildningar

Studenter som genomgått en utbildning med någon form av kulturinriktning inleder ofta sin yrkeskarriär som kulturskapare. Många av dessa efterfrågar ökad kunskap om att utveckla affärsidéer och att driva

företag. Inom kulturyrkena är kortare anställningar vanliga och många tar uppdrag som egna företagare. Att inkludera entreprenörskap och företagande som en del av utbildningen skulle således ge studenterna, eller annorlunda uttryckt de blivande kulturskaparna, bättre förutsättningar i det kommande yrkeslivet.

En SCB-rapport (2007:1) visar att de konstnärligt utbildade har en väsentligt annorlunda situation på arbetsmarknaden än de flesta andra grupper av utbildade. Andelen förvärvsarbetande är ofta lägre bland de konstnärligt utbildade än bland övriga utbildningsgrupper. De konstnärligt utbildade får dessutom oftare än andra högskoleutbildade jobb på "för låg nivå".

Utbildningar som inriktar sig på kulturområdet som arbetsmarknad bör, enligt såväl Kulturutredningen (SOU 2009:16) som av erfarenhet från kultur- och näringsministrarnas dialogmöten, i högre grad ta hänsyn till hur denna arbetsmarknad ser ut. Arbetet med att förstärka moment av entreprenörskap och praktik bör därför fortsätta och vidareutvecklas. Detta bör gälla såväl för eftergymnasiala konst- och kulturutbildningar som för konstnärliga och andra kulturellt och kreativt orienterade utbildningar på högskolenivå.

Många konstnärliga utbildningsinstitutioner arbetar redan nu med att förstärka den breda arbetsmarknadsrelevansen i utbildningarna. Många företrädare för kulturområdet och för utbildningarna pekar enligt Kulturutredningen på betydelsen av detta arbete. I betänkandet betonas vikten av att de utbildningar som förbereder studenter och elever för

Shout Out Louds livespelning
på Coachella, USA, 2008.

etablering på kulturområdet fortsätter sitt arbete med att förstärka inslagen av ekonomisk, entreprenöriell och pedagogisk kompetens.

Regeringen anser att det är viktigt med projekt och utbyte av goda exempel vid universitet och högskolor som syftar till att entreprenörskap och företagande blir ett naturligt inslag i kulturutbildningarnas undervisning.

Genomfört

En större reform av den svenska utbildnings- och examensstrukturen genomfördes 2007. Som en del av reformen infördes för konstnärliga examina på grund- och avancerad nivå en bestämmelse i examensbeskrivningarna om att studenten, för att få konstnärlig examen, ska visa sådan färdighet och kunskap som fordras för att självständigt verka i arbetslivet.

Regeringen har 2008 givit Högskoleverket i uppdrag att göra en kartläggning och analys av utbudet av utbildning på högskolenivå, inklusive konstnärlig utbildning, inom entreprenörskap och innovation inklusive företagande (U2008/7250/UH). Uppdraget ska redovisas till Regeringskansliet senast den 31 december 2009.

Nordiska Ministerrådets arbetsgrupp KreaNord har våren 2009 startat ett projekt för att kartlägga och analysera entreprenörskap i konstnärliga och kreativa högre utbildningar i de nordiska länderna. Olika modeller kommer att lyftas fram för kunskaps spridning och utveckling kring dessa frågor. Projektet ska redovisas senast den 31 januari 2010.

Nytt förslag

Regeringen avser att uppdra åt Tillväxtverket att, inom ramen för sitt befintliga uppdrag om att främja entreprenörskap på universitet och högskolor, särskilt uppmärksamma insatser för konstnärliga utbildningar. Denna del av uppdraget bör ske i samverkan med Tillväxtanalys, Statens kulturråd, Konstnärsnämnden, Riksantikvarieämbetet, Riksarkivet och Svenska Filminstitutet samt med berörda lärosäten och Högskoleverket.

Innovation och design

För att möta framtidens utmaningar måste både näringsliv och offentlig sektor utveckla innovativa produkter, tjänster och samarbetsformer som leder till ett långsiktigt hållbart samhälle. Sverige har goda förutsättningar att gå i främsta ledet för ett framåtsyftande och hållbart samhälle. Det kräver att näringsliv, forskare och den offentliga sektorn tillsammans kraftsamlar kring utvecklingsmiljöer för framtidens tillväxtområden. Verksamheten i offentlig sektor behöver också utvecklas och bedrivs effektivare och med mer av helhetssyn på medborgares behov och möjligheter att själva bidra till värdeskapande.

I den kreativa process som design innebär sätts medborgaren eller brukaren/kunden i centrum. Designmetoden med sitt tydliga användar- och medborgarperspektiv kan med fördel appliceras i större utsträckning på komplexa områden som hälso- och sjukvård, energieffektivisering, stadsplanering, miljöteknik o.s.v.. Samverkan mellan olika typer av

aktörer, helhetssyn och ett brukarperspektiv kan ge större effektivitet och leda till nya viktiga innovationer.

För att främja ett hållbart samhälle krävs en utveckling av ny metodik och nytänkande, ofta i tvärssektoriella processer. Designens betydelse bör i detta sammanhang lyftas fram och integreras i innovationspolitiken. Insatser som används för att främja designmetodik i små företag ger ofta goda resultat.

Nytt förslag

Regeringen avser ge Tillväxtverket och Vinnova i uppdrag att i samverkan med Föreningen Svensk Form och Stiftelsen Svensk Industridesign (SVID) vidareutveckla design som verktyg för behovsbaserad innovation, nätverk, forskning, samarbete kring utbildning och kompetensutveckling m.m. Att utveckla hållbar design som ett verktyg för tillväxt i små och medelstora företag liksom inom områden där de miljömässiga utmaningarna är särskilt stora ska prioriteras. Uppdraget ska också ge förutsättningar för att realisera miljövänliga innovationer och ny design som kan bidra till ett hållbart samhälle.

Ledarskap och arbetsorganisation

För att kreativa verksamheter ska kunna utvecklas och växa krävs en icke-hierarkisk, stimulerande och öppen miljö. Strategiskt ledarskap, organisatoriska processer, affärsmodeller och samarbeten som stimulerar kreativitet och innovation blir därför mycket viktiga.

Vinnova har till uppgift att främja hållbar tillväxt genom finansiering av behovsmotiverad forskning och utveckling av effektiva innovationssystem. Vinnovas program Arbetsplatsens innovationssystem och utlysningen Vinnande tjänstearbete är exempel på insatser som relaterar till kreativa processer och är relevanta för utvecklingen av kulturella och kreativa näringar. Även initiativ inom teknik och kommunikation berör i hög grad dessa näringar och har därför relevans i sammanhanget.

Nytt förslag

Regeringen avser ge Vinnova i uppdrag att utifrån sitt verksamhetsområde Arbetslivsutveckling lämna förslag på hur och i vilken form myndigheten kan bidra i det fortsatta nationella arbetet med kulturella och kreativa näringar. Uppdraget bör genomföras i samverkan med Tillväxtverket, Tillväxtanalys, Statens kulturråd, Riksantikvarieämbetet, Riksarkivet och Svenska Filminstitutet.

Studie om finansieringsbehov

Kunskapen om de kulturella och kreativa näringarnas betydelse och potential för tillväxt och sysselsättning har ökat under senare år. Det ökade intresset avspeglar sig i att förädlingsvärdet av tjänster och produkter i allt större utsträckning är kopplat till värden som t.ex. tillgänglighet, form och design. Kunskapen om finansieringssituationen för potentiella, nya och etablerade företag inom detta område behöver förbättras, både i Sverige, inom Norden och EU. I Sverige har finansieringsbehovet lyfts

fram som ett viktigt område för kulturföretagare vid de dialogmöten som kulturministern och näringsministern genomförde. Kulturutredningen lyfte också fram kulturföretagarnas situation i det här sammanhanget.

Nytt förslag

Regeringen avser ge Tillväxtanalys i uppdrag att redovisa finansieringsbehov och -möjligheter i samband med start och utvecklingsfaser för kulturella och kreativa näringar. Vidare ska geografiska och andra skillnader för finansieringssituationen beskrivas, inklusive möjligheterna till medfinansiering från EU:s strukturfonder. En del av uppdraget bör omfatta en sammanfattning och analys av tidigare studier på området om finansieringsmöjligheterna i samband med start och utvecklingsfaser för det aktuella området. Kartläggningen bör även omfatta en mindre intervjustudie med både entreprenörer och rådgivare på området samt med företrädare från Almi, banker samt kommuner. Utifrån underlaget bör förslag på lämpliga insatser lämnas. Uppdraget ska ske i samverkan med Tillväxtverket, Statens kulturråd, Riksantikvarieämbetet, Riksarkivet och Svenska Filminstitutet.

Förbättrad statistik

Definition och mätning av kreativa näringar

Institutet för tillväxtpolitiska studier (ITPS) gavs i 2007 års regleringsbrev uppdraget att studera den så kallade upplevelseindustrins och de kreativa näringarnas betydelse och potential för ekonomisk tillväxt, sysselsättning och konkurrenskraft samt att studera några länders

politik, insatser och uppnådda resultat för att utveckla dessa verksamheter. Uppdraget redovisades i rapporten *Kreativ tillväxt? – En rapport om kreativa näringar i politik och statistik (A2008:007)*. En av slutsatserna i rapporten är att en officiell definition av de kreativa näringarna behövs och att denna bör ligga till grund för statistikinhämtning.

Genomfört

Regeringen har i regleringsbrev för 2009 givit Tillväxtanalys i uppdrag att ta fram en definition av kulturella och kreativa näringar. Utgångspunkten ska i första hand vara att befintlig datainsamling som utförs av Statistiska centralbyrån och andra statistikinsamlade myndigheter kan användas. Den valda definitionen ska kunna nyttjas för att mäta de kulturella näringarnas omfattning vad avser sysselsättning, förädlingsvärde och företagande.

Om Tillväxtanalys kommer fram till slutsatsen att befintlig statistik kan användas för att mäta de kulturella näringarnas omfattning i ovan nämnda hänseenden, ska myndigheten redovisa statistik över de kulturella näringarnas omfattning nationellt, regionalt och över tid.

Europeiskt samarbete om statistik för kreativa näringar

Eurostat har hittills inventerat befintlig kulturstatistik i EU-länderna och tillsatt en arbetsgrupp för kulturell statistik med deltagare från EU:s medlemsstater, kandidatländerna och EFTA. En uppgift för denna arbetsgrupp är att definiera de kreativa näringarna i statistiskt hänseende och arbeta för att statistik över kultur ska bli harmoniserad på EU-nivå.

Genomfört

Tillväxtanalys ska enligt regleringsbrev för 2009 delta i EU-arbetet med att utarbeta en gemensam definition av kreativa näringar. Även Statens kulturråd deltar i detta arbete.

Kompetensutveckling

Riksantikvarieämbetet, Riksarkivet, Statens kulturråd samt Svenska Filminstitutet fick i regleringsbrev för 2008 i uppdrag att föreslå hur entreprenörskap och företagande kan utvecklas inom respektive myndighets verksamhetsområde. Dåvarande Verket för näringslivsutveckling (Nutek) fick samtidigt ett uppdrag att bistå ovanstående myndigheter i deras arbete. Myndigheterna lämnade in rapporter till regeringen den 15 maj 2008. I rapporterna föreslår myndigheterna bland annat en insats för att möjliggöra kompetensutvecklingsinsatser avsedda för både myndigheter och andra aktörer inom kultur och näringsliv.

Behovet av kompetensutveckling bland aktörer har även framkommit vid de dialogmöten som kulturministern och näringsministern har genomfört. Behovet anses vara ömsesidigt, det vill säga att myndigheter och aktörer inom kultursfären behöver öka sin kunskap om entreprenörskap och företagande likväl som att näringslivet, myndigheter och aktörer som främjar entreprenörskap och företagande behöver mer kunskap om kulturella och kreativa näringar.

Nytt förslag

Regeringen avser ge Tillväxtverket i uppdrag att i samverkan med Tillväxtanalys, Riksantikvarieämbetet, Riksarkivet, Statens kulturråd samt Svenska Filminstitutet genomföra en kompetensutvecklingsinsats till myndigheter och aktörer inom näringslivsfrämjande och kultursektor.

Övrigt

ALLA UPPDRAGEN i handlingsplanen bör i möjligaste mån och beroende på typ av insats, ske i kontakt med berörda nationella, regionala och lokala aktörer. I varje uppdrag där myndigheten finner det angeläget bör även den internationella dimensionen belysas t.ex. genom att myndigheterna beaktar liknande arbeten som pågår inom Norden, EU eller i FN-sammanhang.

Artikelnummer: N9060

Produktion: Kulturdepartementet och Näringsdepartementet

Grafisk Formgivning: Typisk Form designbyrå

Foto: Omslag: Elliot Elliot/Johnér, Sid 2: Niclas Flinck. Sid 7: Håkan Larsson. Sid 18: Joshc/flickr.

Tryck: Davidsons, Växjö 2009

Svenska designkollektivet Front visar
lampan The Flower Lamp på Centre
Pompidou Paris 2009–2010.

REGERINGEN HAR UNDER hösten 2009 tagit fram en handlingsplan för kulturella och kreativa näringar. Handlingsplanen är en plattform för kommande uppdrag och samarbeten mellan myndigheter inom närings- och kulturpolitiken. Branschorganisationer, mellanhänder och aktörer som på olika vis främjar utvecklingen av kulturella och kreativa näringar, både nationellt och regionalt, kommer att engageras i arbetet. Handlingsplanen är starten på en nationell satsning om sammanlagt 73 miljoner kronor under perioden 2009–2012.

REGERINGSKANSLIET

Näringsdepartementet

REGERINGSKANSLIET

Kulturdepartementet